

Cuvânt înainte

Acest catalog este, fără putință de tăgadă, mult mai mult decât ceea ce ar putea să însemne, la o fugară privire, un astfel de demers.

El se înscrie într-o succesiune de radiografii ale unui fenomen care a acumulat an de an biografii și opere plastice, ca o mărturie că există și un chip nevăzut al lunii, cu nimic mai strălucitor decât partea văzută a acesteia.

Arta plastică mureșeană circumscrisă unei forme asociative numită „Asociația Artiștilor Plastici Mureș” a adunat în cronică sa patru decenii – mult puțin, depinde de cine și din ce unghi privește.

Dacă e să evaluăm cantitativ, atunci, cu siguranță, dintr-o perspectivă comparativă, ne aflăm în fața celei mai consistente mișcări plastice la nivel național.

Dincolo de sfidări și marginalizări cu morgă academică, Asociația Artiștilor Plastici și-a urmat calea, demonstrând că o diplomă nu îl face pe un absolvent de facultate de profil artist, oricât de importantă e ea în formarea acestuia. Și avem numeroase cazuri de absolvenți de universități „de specialitate”, care n-au adunat în contul numelor lor altceva decât ani de vechime în așteptarea unei pensii liniștite.

Fenomenul artei plastice amatoare trebuie, de aceea, evaluat în toată dimensiunea și complexitatea sa, fără dispreț, fără răutăți de vreun fel. De altfel, există un criteriu suprem, valoarea, care nu ține seama de nimic.

Pentru că orice valoare se recunoaște, se impune, nu are nevoie de nicio cârjă ca să intre și să umble în lume.

Un astfel de fenomen merită să fie privit și în parametrii săi axiologici, dar și într-o lumină sociologică.

Nevoia de exprimare artistică nu are limite nici de timp, nici de loc, nici de vârstă ori formație profesională.

Sunt oameni care au fost nevoiți să stea deoparte de aspirațiile lor artistice, pentru că șansa nu le-a surâs și circumstanțele sociale nu le-au fost favorabile.

Asumarea însă a unei lumi care stă sub semnul artei, dincolo de performanțele propriu-zise, e benefică, poate de devină exercițiu terapeutic prin artă, cel puțin.

Cunosc atâtea cazuri în care s-a așteptat o viață pentru a fi găsit refugiul în artă, dar cu recuperări spectaculoase, cu realizări surprinzătoare.

Cum să respingi cuiva dreptul la rostire, indiferent care e limbajul ales, doar pentru că nu stă pe temelia unei formări academice.

Câți artiști neșcoliți nu ne uimesc prin talent și har, prin spontaneitate și ingenuitate, prin lucrări care ar putea să fie expuse pe simezele cele mai exigente.

Asociația Artiștilor Plastici Mureș a reușit să contrazică prejudecăți, să facă proba șansei deschise pentru oricine, indiferent de lumea dinspre care vine spre artă.

Cele patru decenii ale Asociației, cu sute de artiști și, sigur, mii de lucrări, au sporit zestrea noastră artistică. Mai mult, expozițiile, taberele de creație au întreținut viața culturală, dându-i culoare și pregnanță, dinamism.

Acest „catalog” vine să confirme imaginea formată în timp despre fenomenul artistic circumscris administrativ Asociației Artiștilor Plastici Mureș. Dar e și dicționar de artiști, e și album de artă.

Prezentată succint în datele sale statistice, Asociația își derulează cinematografic cele patru decenii de existență prin secvențe ilustrative, fiind și acestea documente valoroase de istoria artei plastice mureșene.

Nicolae BĂCIUȚ

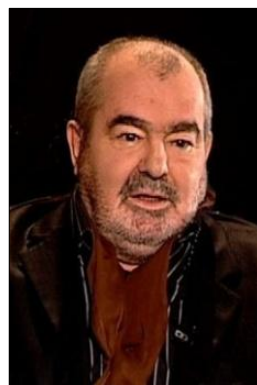

*2016. Vernisajul expoziției de pictură Balázs Krisztina la Galeria „Cuvântul”.
Alocuțiuni: Mariana Cristescu, Nicolae Băciuț, Lazăr Lădariu și Ilarie Gh. Opreș.*

Prefață

Fabrica de vise

I-am întâlnit la tabăra din 2 mai. Și, i-am văzut lucrând de zor. Afară, în interior, la soare, la umbră. Ca niște furnicuțe. Furnicuțe creatoare. Naturi statice, peisaje. Nu dau nume. Erau toți. I-am văzut la masă, la un pahar de vorbă după masă. La o palincă. La un vinuț. Se cunosc între ei bine, nu-s pentru prima oară împreună. Se respectă. Își cam știu valoarea fiecare. Dar nu se pune musai nici unul în față. Și, mai ales nu se fac comparații gen „eu sunt mai bun decât...” Se respectă. Asta, de fapt, ține echilibrul, taberei. Și al Asociației Artiștilor Plastici Mureș. Respectul. Căci, pe lângă creație, am descoperit un lucru poate mai important: e un act de socializare.

Nu vreau să polemizez cu nimeni dar aici nu am găsit decât oameni modești, de bun simț. Nici vorbă de acea zeflema superioară, îngăduitoare cu cei ce respiră a „profesionistului uapist” plin de sine și de talentu-i nemărginit. Infatuarea suficientă sieși. Nici măcar însemnele exterioare, banbizonismele... de doi lei...” „noi suntem altfel decât voi” arătat cu ostentație de unii care se cred trimișii lui Dumnezeu cu aere demiurgice. „Rembrandșii” de Calea Victoriei...

Aici, poate sunt oameni care s-au refugiat în artă, dicolo de talentul și chemarea native, din vina semenilor, poate a șefilor satrapici, a unor mici dictatori care îi amărăsc... Căci, solidaritatea, terapia de grup sunt importante, uneori salvatoare. Să nu credeți, după aceste spuse, că avem de a face cu pacienții unui sănătoriu thomasmannesc; cu o adunare de oameni abătuți, posaci și triști. Râsul, gălăgia decentă, bucuria de a crea, condițiile de tabără, peisajul, aerul, cerul, briza mării (pe care mulți au descoperit-o ieri)... dar, repet, bucuria creației sunt caracteristicile grupului. Sunt oameni veseli. Optimiști: mai toți, majoritatea, la a doua tinerețe.

Aici e o fabrică. Aici se implinesc vise, doamnelor și domnilor! Vise demult visate, reprimare, amânate, sugrumate în valurile mereu tulburi ale vieții! Și, în fine realizate. Atinse.

„Când eram mic, aveam talent la desen. Uimeam părinții, colegii. Apoi, viața m-a dus pe alte cărări. Ce să te faci pictor? Adică, muritor de foame, te cicălea pragmatismul părinților... M-am realizat, am făcut carieră în alt domeniu. Dar, prima iubire m-a chemat cu insistență... Acum pictez, sculptez, desenez, fac grafică și simt că

sunt și altcineva. Altul. Trăiesc un soi de inedit al vârstei a doua. Renasc. Mă răzbun, dealtfel, pe manierismul inevitabil al oricărei meserii practică o viață. Pe monotonia ei. Pe mecanicismul ei. Mă eliberez prin artă.”

Cam asta e povestea-standard a fiecărui creator, cândva inginer, economist, tehnician, contabil, militar... finalmente pensionar, care alcătuiește Asociația Artiștilor Plastici Mureș. Sunt și destui tineri aici, să nu deformăm totuși imaginea. E un laborator terapeutic, contra robotizării omului. Creația eliberează. Poți ajunge cu arta, cu gândul, unde vrei. Fără partide, alegeri, polemici, doctrine, parlamente corupte, politrucii cațavencieni și alte droguri nenorocite ale societății contemporane. Artă e alt fel de luptă. Una catifelată. Dragă. Tandră. Sublimă.

Asociația Artiștilor Plastici Mureș, din câte ne arată acest album, pare a fi sau a devenit una mobilă. Lucrează din mers. Se duce prin toate cotloanele țării, ale Europei. Și, a călători înseamnă a trăi. Vorba unui mare poet „călătoria îmi înlocuiește lectura.” A descoperi noi locuri, noi peisaje, noi surse de inspirație ca *modus vivendi* este o sigură amânare, o prelungire a destinului. O încărcare cu energiile divine. O fugă constructivă. Parafrazând chiar ușor ironic un clasic decapitat, care ne tot împingea redundant să construim un comunism păgubos cu formula „învățați!, învățați!, învățați!” aș îndemna artiștii mureșeni, optimist și umorist, să aplice aceiași formulă leninistă. Acum, pe vremea acestui capitalism sălbatic inuman și nesimțit:

Pictați! Pictați! și, iar pictați!

Dr. George STANCA

2016. Vernisajul taberei de la Mangalia, stațiunea 2 Mai
Complexul turistic „Sailor” a familiei Luca